

OSNOVNA ŠOLA KARLA DESTOVNIKA - KAJUHA ŠOŠTANJ
Koroška cesta 7, 3325 Šoštanj

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ SAŠA REGIJE

RAZISKOVALNA NALOGA

**NARAVNI PUSTNI KOSTUMI: USTVARJANJE IZ NARAVNIH
MATERIALOV ZA BOLJŠI SVET**

Tematsko področje: ETNOLOGIJA

Avtorice:

Neža Beg, 7. razred
Monika Dermol, 7. razred
Jona Zupanc, 7. razred

Mentorica:

mag. prof. Lara Voler Goličnik

Šoštanj, 2025

Beg, N., Dermol, M., Zupanc, J. Naravni pustni kostumi: Ustvarjanje iz naravnih materialov za boljši svet

Raziskovalna naloga, OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj, 2025

II

Raziskovalna naloga je bila opravljena na OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj.

Mentorica: mag. prof. Lara Voler Goličnik

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD	OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj, šolsko leto 2024/2025
KG	biologija/tehnika/kultura/običaji
AV	BEG, Neža / DERMOL, Monika / ZUPANC, Jona
SA	VOLER GOLIČNIK, Lara
KZ	3325 Šoštanj, Slovenija, Koroška cesta 7
ZA	OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj
LI	2024
IN	Naravni pustni kostumi: Ustvarjanje iz naravnih materialov za boljši svet
TD	Raziskovalna naloga
OP	XI, 44 str., 1 pregl., 12 sl., , 6 graf., 1 pril., 18 vir.
IJ	sl
JI	sl/en

AI V zadnjem času je okolje vse bolj onesnaženo in zavedamo se tudi vpliva sintetičnih materialov na okolje. Pustni kostumi so del naše kulturne dediščine in so bili v preteklosti narejeni iz naravnih materialov, danes pa prevladujejo sintetični materiali, kot sta plastika in poliester, ki niso biorazgradljivi. Naša raziskava je preučevala vpliv uporabe naravnih materialov, kot so bombaž, lan in reciklirani papir, ki pozitivno vplivajo na zmanjšanje onesnaževanja tudi pri pustnih kostumih. Ugotovile smo, da so ti materiali bolj ekološki, saj zmanjšujejo količino odpadkov in ne onesnažujejo okolja. Anketiranci so večinoma izrazili pripravljenost, da bi v prihodnosti izbrali naravne materiale, če bi vedeli, da so bolj prijazni do okolja. Izdelale smo pustni kostum iz recikliranega kartona, da smo dokazale, kako lahko z uporabo naravnih materialov ustvarimo privlačen in igriv pustni kostum, ki ne škodi okolju. Rezultati raziskave kažejo, da bi širša uporaba naravnih materialov pripomogla k boljšemu načinu življenja in pozitivnemu vplivu na okolje.

KEY WORDS DOCUMENTATION

ND OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj, school year 2024/2025

CX Biology/Technology/Culture/Traditions

AU BEG, Neža / DERMOL, Monika / ZUPANC, Jona

AA VOLER GOLIČNIK, Lara

PP 3325 Šoštanj, Slovenia, Koroška cesta 7

PB OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj

PY 2024

TI Natural Carnival Costumes: Creating with Natural Materials for a Better World

DT Research Paper

NO XI, 44 p., 1 tab., 12 fig., 6 graf., 1 ann., 18 ref.

LA Slovenian

AL Slovenian/English

AB Recently, the environment has been increasingly polluted, and we are becoming more aware of the impact of synthetic materials on the environment. Carnival costumes are part of our cultural heritage, and in the past, they were made from natural materials. Today, synthetic materials like plastic and polyester, which are non-biodegradable, dominate. Our research studied the impact of using natural materials such as cotton, linen, and recycled paper to reduce pollution, even in carnival costumes. We found that these materials are more eco-friendly, as they reduce waste and do not pollute the environment. Survey respondents mostly expressed a willingness to choose natural materials in the future if they knew they were more environmentally friendly. We created a carnival costume from recycled cardboard to demonstrate how natural materials can be used to create an attractive and playful carnival costume that does not harm the environment. The research results indicate that the wider use of natural materials would contribute to a better way of life and have a positive environmental impact.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD.....	1
2 PREGLED OBJAV.....	2
2.1 VPLIV SINTETIČNIH MATERIAOV NA OKOLJE.....	4
2.2 TRAJNOSTNI MATERIALI V MODI IN KOSTUMIH.....	5
2.3 IZVEDENE RAZISKAVE.....	7
3 METODE DELA.....	8
4 REZULTATI.....	13
4.1 REZULTATI ANKETE.....	13
4.2 REZULTATI HIPOTEZ.....	17
5 DISKUSIJA.....	19
6 ZAKLJUČEK.....	21
7 POVZETEK.....	22
8 SUMMARY.....	24
9 VIRI IN ZAKLJUČEK.....	26
ZAHVALA	
PRILOGA	

KAZALO SLIK

Slika 1: Pust nekoč (https://www.lendava-online.net/lendava-nekoc/kako-je-potekalo-pustovanje-nekoc-v-nasih-krajih/ By V. H. torek, 21. februarja 2023).....	3
Slika 2: Pustni kostumi za otroke za nepozabnega pusta (https://www.bimbo.si/pustni-kostumi-za-otroke-za-nepozabnega-pusta).....	4
Slika 3: Jürek in rabolj, Folklorna skupina Rožmarin Dolena (foto: Maja Glaser Bedenik) (https://www.rsg.si/2022/02/26/pust-cas-norcij-in-preganjanja-slabega/).....	7
Slika 4: Eko/bio bombaž (https://naturaland.si/blog/eko-bombaz/).....	9
Slika 5: Juta (https://tekigvel.rs/juta/).....	9
Slika 6: Filc (https://www.ursanina.si/volneni-filc-5-mm).....	10
Slika 7: Pustni kostum barvice; Monika, Jona in Neža (foto: S. Zupanc).....	20

KAZALO GRAFOV IN TABEL

Graf 1: Spol anketirancev	13
Graf 2: Starostna porazdelitev	14
Graf 3: Uporaba naravnih materialov pripomore k zmanjšanju onesnaženja okolja	15
Tabela 1: Mnenje o trajnostnih materialih pri pustnih kostumih	16

1 UVOD

Pustni kostumi so del naših tradicij, vendar mnogi niti ne pomislijo, kakšen vpliv imajo na okolje, je pa res, da se skozi čas spreminjajo. V preteklosti so ljudje za pustne kostume uporabljali naravne materiale, kot so stara oblačila, živalske kože, seno in druge naravne materiale, ki so jih imeli na voljo. Dandanes pa so pustni kostumi v večini izdelani iz sintetičnih materialov, kot so plastika, poliester in drugi umetni materiali. Ti materiali so cenejši in predvsem dostopnejši, vendar povzročajo resne okoljske težave. Sintetični materiali se ne razgradijo, zato ostanejo v naravi zelo dolgo, s tem pa se nalagajo odpadki, ki onesnažujejo naše okolje. Pustni kostumi, ki so narejeni iz umetnih materialov, zato prispevajo k onesnaženju, kar je zaskrbljujoče za naš planet (Zeleni val, 2020).

V zadnjih letih se vedno več ljudi zaveda pomena uporabe trajnostnih in ekoloških materialov, saj si svet prizadeva zmanjšati vpliv na okolje in se prilagoditi podnebnim spremembam (Slovensko društvo za trajnostni razvoj, 2020). To se vidi tudi v industriji mode, kjer se vse pogosteje uporablja naravne in biorazgradljive materiale, kot so bombaž, juta, lan, filc, papir itd. Ti materiali so okolju prijazni in se hitro razgradijo, kar pomeni, da prispevajo k manjšemu onesnaženju. Zato naravni materiali vedno bolj zamenjujejo sintetične materiale, ki pripomorejo k zmanjšanju odpadkov in izboljšanju trajnosti pustnih kostumov (Fashion Week, 2020).

Cilj naše raziskave je ugotoviti, kako lahko uporaba naravnih materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov pripomore k trajnostnemu in ekološkemu življenju. Z raziskavo želimo ugotoviti, kateri materiali so najbolj primerni za izdelavo pustnih kostumov, kako uporaba teh materialov vpliva na zmanjšanje onesnaženja ter kako ozaveščanje o trajnostnih materialih vpliva na širšo skupino ljudi. Preučile bomo, kako bi lahko naravni materiali pripomogli k bolj trajnostnim pustnim običajem, ki so manj škodljivi za okolje in se bolj skladajo z naravo. Na ta način želimo prispevati k večji ozaveščenosti o tem, kako lahko z manjšim vplivom na okolje ohranimo te pomembne kulturne tradicije in hkrati poskrbimo za naš planet.

HIPOTEZE

H1: Pustni kostumi, narejeni iz naravnih materialov, povzročajo manj odpadkov in so ekološko bolj sprejemljivi kot tisti, narejeni iz sintetičnih materialov.

H2: Uporaba naravnih materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov spodbuja ozaveščenost o trajnostnem življenju.

H3: Kostumi iz naravnih materialov so lahko prav tako kreativni in privlačni kot tisti iz umetnih materialov.

2 PREGLED OBJAV

Pustni čas, kot del slovenske kulturne dediščine, nosi številne etnološke značilnosti, ki se skozi stoletja niso le ohranjale, temveč so se tudi razvijale, prilagajale in ohranjale v različnih slovenskih pokrajinah. Tradicionalne pustne maske in običaji so pomembni ne le kot simboli prehoda iz zime v pomlad, temveč tudi kot nosilci kulturnih, družbenih in simboličnih sporočil, ki so se skozi stoletja spreminjala (*RTVSLO, 2021*).

Pustovanje je najstarejši ljudski običaj, ki je v zgodovini obstajal že pred krščanstvom. V Sloveniji je bil pust prvič omenjen pred 17. stoletjem. Zgodovinski viri pričajo, da je bilo pustovanje poznano že v starem Rimu, kjer so uporabljali grozljive maske, ki so si jih sami izdelali iz materialov, ki so jih imeli na voljo. Že takrat so izvajali obrede, saj so verjeli, da jim bodo pomagali pregnati slabe misli in zle duhove (*Mariborinfo, 2023*).

Rimski vojaki so v svoje kraje prinašali novosti in uvedli svoja praznovanja in čaščenja. V tem obdobju so našli maske iz žgane gline, ki so predstavljale favna, kar pomeni, da je imela maska človeški obraz, ki ji je iz ust visel dolg jezik, na glavi pa je imel kozja ušesa in dva rogova. Velikokrat so bili preoblečeni v živali, celo v prašiča.

S propadom rimskega imperija tudi germanskim ljudstvom maskiranje ni bilo tuje, vendar se je običaj spremenil, saj so ljudi, ki so bili zamaskirani, sprejemali kot nasilje nad človekom, zato so jih kaznovali. Goti so se šemili v živalske kože, ki pa so bile obrnjene, na glavi so nosili antropomorfne maske. S krščansko dobo je maska izgubila na pomenu, saj se je bog približal podobi človeka. V času krščanstva je bilo maskiranje celo prepovedano, prepovedovali so predvsem živalske maske. V Italiji se je na pobudo vladarjev oblikoval karneval, med zgodovinskimi maskami so najbolj znane beneške maske (*Slovenec, 2018*).

Pustni kostumi so se skozi zgodovino različno spreminjali. Nekoč so bila pustna praznovanja preprostejša od današnjih. To se je odražalo tudi pri pustnih kostumih. Pustne maske in kostume so izdelovali doma iz materialov, ki so jih imeli na voljo. Velikokrat so uporabili stara oblačila, ki niso bila več primerna za nošenje. Otroci so uporabili oblačila svojih staršev, obraze so si namazali s sajami. Uporabljali so materiale, ki so jim bili na voljo – stari žaklji, koruza, stara oblačila, seno, živalske kože (*I feel Slovenia, n.d.*).

Slika 1: Pust nekoč (<https://www.lendava-online.net/lendava-nekoc/kako-je-potekalo-pustovanje-nekoc-v-nasih-krajih/> ByV. H., torek, 21. februarja 2023).

Danes se je vse to spremenilo. Pustni kostumi so na voljo v številnih trgovinah, kjer si jih lahko uporabniki kupijo ali naročijo preko spleta. Ponudba je zelo velika. Želje otrok se

skozi čas spreminjajo. V zadnjih letih so najbolj priljubljeni junaki risanih filmov, princeske ali kakšne živali.

Slika 2: Pustni kostumi za otroke za nepozabnega pusta (<https://www.bimbo.si/pustni-kostumi-za-otroke-za-nepozabnega-pusta>).

Za izdelavo pustnih kostumov se danes pogosto uporabljajo sintetični materiali, kot so plastika, poliester in drugi umetni materiali, ki so okolju škodljivi, saj se ne razgradijo in ustvarjajo ogromno odpadkov. Vse več ljudi pa postaja ozaveščenih o negativnih vplivih teh materialov na okolje, kar vodi k večjemu zanimanju za trajnostne alternative (Zeleni val, 2020).

2.1 VPLIV SINTETIČNIH MATERIALOV NA OKOLJE

Tradicionalni pustni kostumi, ki so jih izdelovali doma, so bili izdelani iz naravnih materialov, kot so slama, koruznice, volna, les in usnje, kar je imelo tako funkcionalno kot simbolično vrednost. Z uporabo naravnih materialov so ljudje v preteklosti ustvarjali maske, ki so nosile globlji pomen in so bile izraz spoštovanja do narave. Maske so bile pogosto tudi povezane z mitološkimi, divjimi in naravnimi bitji, kot so medvedi, jeleni, volkovi in drugi simboli narave (*Štajerski tednik*, 2020).

Pri izdelavi mask in kostumov so pogosto uporabljali stare žaklje, usnje in naravne tkanine, kar je omogočalo, da so bili kostumi trpežni in obenem so se po končani uporabi lahko povsem razgradili. Poleg tega so se oblike pustnih mask prilagajale lokalnim

značilnostim in potrebam, saj so v različnih delih Slovenije uporabljali različne materiale glede na to, kaj je bilo na voljo v njihovem okolju.

Vpliv sintetičnih materialov na okolje je kompleksen in vključuje več faz življenjskega cikla, kot so proizvodnja, uporaba in odpadki. Ključni vplivi so:

- proizvodnja sintetičnih materialov,
- trajnost in dolga razgradnja,
- mikroplastika,
- onesnaženje vode in zraka med proizvodnjo,
- odpadki in odlagališča,
- alternativne rešitve.

Sintetični materiali so koristni zaradi svoje vzdržljivosti in nizkih stroškov, vendar njihov negativen vpliv na okolje zahteva preiščljeno uporabo, izboljšanje recikliranja ter prehod na bolj trajnostne materiale, kadar je to mogoče. V sedanjem času se pri pustnih kostumih uporabljajo predvsem sintetični materiali, saj so cenejši in dostopnejši, medtem ko v trgovinah težko zasledimo naravne pustne kostume. Z malo inovativnosti si lahko doma izdelamo naraven pustni kostum, ki pa je vsekakor okolju prijaznejši in lažje razgradljiv.

2.2 TRAJNOSTNI MATERIALI V MODI IN KOSTUMIH

Pustne maske, kostumi in obredi so prav tako pomembni za ohranjanje in krepitev identitete lokalnih skupnosti. Vsaka maska ima svojo zgodbo, ki je pogosto prepletena z mitološkimi in zgodovinskimi zgodbami tega območja. Na primer, v Pomurju so Kurenti, katerih kostumi so izdelani iz ovčje volne, simbolizirali zaščito pred zimo in zlimi duhovi. V Šaleški dolini pa so pustni liki, kot je medved, pogosto predstavljali prehod iz zime v pomlad in so imeli povezavo z narodnimi verovanji o zaščiti pred boleznimi in neugodnimi vremenskimi vplivi. Takšne maske so pogosto nosile globoko simboliko, povezano s prepričanji, ki segajo v predkrščansko obdobje, kjer so ljudje verjeli, da s pomočjo mask in obredov lahko vplivajo na naravne cikle in človeško usodo (*Koroški pokrajinski muzej, 2022*).

Trajnostni materiali v modi in kostumografiji postajajo vedno bolj pomembni, saj si industrija prizadeva zmanjšati negativen okoljski vpliv ter podpreti etično proizvodnjo.

Najpomembnejši trajnostni materiali so:

- naravna vlakna iz trajnostnih virov – konoplja, organski bombaž, lan, juta,
- regenerirana celulozna vlakna tencel, modal, cupro,
- trajnostna volna in svila, organska volna, regenerirana svila,
- reciklirani materiali – reciklirani poliester, reciklirani najlon,
- biorazgradljive alternative plastiki,
- trajnostne sintetične tkanine,
- odgovorno barvanje in obdelava – uporaba naravnih barvil iz rastlin in mineralov, npr. indigo, kurkuma, nizkoenergijske tehnike barvanja, kot so barvni pigmenti na vodni osnovi,
- inovativni biomateriali – alge in morske trave, bakterijski usnjeni materiali.

V modi in kostumografiji se trajnostni materiali ne nanašajo zgolj na tekstil, temveč tudi na trajnostno obdelavo, krojenje ter minimiziranje odpadkov. Uporaba trajnostnih materialov je ključna za ustvarjanje lepih, funkcionalnih, a okolju prijaznih kosov.

Etnološki pomen pustovanja se odraža tudi v uporabi naravnih materialov pri izdelavi pustnih mask. V preteklosti so ljudje uporabljali le tisto, kar jim je narava dala - slamo, koruznice, volno, usnje, žaklje. Ti materiali so bili lahko enostavno pridobljeni in niso povzročali škode okolju. Hkrati pa so ti materiali nosili simboličen pomen povezovanja človeka z naravo. Tradicionalna uporaba naravnih materialov je bila tudi znak spoštovanja narave, saj so ljudje s tem izrazili svoje razumevanje in odvisnost od naravnih virov (*Rehar, 2020*).

Slika 3: Jürek in rabolj, Folklorna skupina Rožmarin Dolena (foto: Maja Glaser Bedenik) (<https://www.rsg.si/2022/02/26/pust-cas-norcij-in-preganjanja-slabega/>).

2.3 IZVEDENE RAZISKAVE

V zadnjih letih je bilo izvedenih kar nekaj raziskav na področju uporabe trajnostnih materialov v modi in kostumografiji. Te raziskave zajemajo različne vidike, kot so biorazgradljivost materialov, njihov vpliv na okolje, vpliv sintetičnih materialov ter trajnostne rešitve.

V trajnostni modi in pri uporabi trajnostnih materialov so ugotovili, da naravni materiali, kot so bombaž, lan, juta, papir, volna ter regenerirana vlakna (npr. tencel), predstavljajo boljšo izbiro za okolje v primerjavi s sintetičnimi materiali (poliester, plastika), saj se hitro razgradijo in niso škodljivi za okolje. Ugotovitve so pokazale, da je uporaba teh materialov lahko del rešitve za zmanjšanje odpadkov in izboljšanje za okolje. Hkrati pa so materiali tudi estetsko privlačni in funkcionalni za kostume (Zajc & Petek, 2021).

Pri raziskavah vpliva sintetičnih materialov na okolje je bilo ugotovljeno, da sintetični materiali, kot so plastika, poliester in mikroplastika, povzročajo okoljsko škodo. To onesnaženje se pojavi že med proizvodnjo, njihovo uporabo in tudi, ko postanejo odpadki. Ti materiali se počasi razgrajujejo in zato prispevajo k večji onesnaženosti, saj se ne razgradijo enostavno, temveč ustvarjajo dolgoročne težave (Sokolov, Kovačič, 2019).

Uporaba naravnih materialov in recikliranje: analize so pokazale, da uporaba recikliranih materialov in naravnih vlaken pomaga zmanjšati škodljiv vpliv na okolje. Na primer uporaba recikliranih materialov, kot je reciklirani poliester, zmanjša potrebo po novih virih ter omogoča zmanjšanje odpadkov (Izo, 2020).

Večja ozaveščenost o škodljivih učinkih sintetičnih materialov vodi v zanimanje za trajnostne rešitve, kar pomeni, da bi uporaba naravnih materialov lahko spodbudila večjo odgovornost za okolje (Zeleni val, 2020).

Prejšnje raziskave podpirajo našo hipotezo, da so naravni in reciklirani materiali boljši za okolje kot sintetični. Naravni materiali se lažje razgradijo in manj škodujejo naravi, kar pomaga ohranjati okolje.

3 METODE DELA

Raziskovalni problem, ki smo ga raziskovale, je bil: *Kako lahko ustvarjanje pustnih kostumov iz naravnih materialov pripomore k bolj trajnostnemu in ekološkemu svetu?*

Cilj raziskave je bil *ugotoviti, kako uporaba naravnih materialov v pustnih kostumih prispeva k trajnostnemu in ekološkemu življenjskemu slogu*. To vključuje:

1) Razumevanje, kateri naravni materiali so najbolj primerni za izdelavo pustnih kostumov.

Raziskale smo, kateri naravni materiali so najbolj primerni za ustvarjanje pustnih kostumov, in preučile lastnosti materialov, kot so bombaž, lan, papir, juta in drugi, ter

ugotovile, kateri so najbolj dostopni, trpežni in estetsko primerni. Med najbolj pomembne smo vključile:

- ✓ **Bombaž:** naravni material, ki je biorazgradljiv in se najpogosteje uporablja v modi. Bombaž se hitro razgradi in nima velikega škodljivega vpliva kot sintetični materiali, kot je poliester (Slovensko društvo za trajnostni razvoj, 2020).

Slika 4: Eko/bio bombaž (<https://naturaland.si/blog/eko-bombaz/>).

- ✓ **Juta:** vlakno je trajnostno, saj je obnovljivo in hitro rastoče. Juta je še posebej primerna za izdelavo tekstilnih elementov pustnih kostumov, kot so torbe, trakovi in drugi okrasni elementi (Zeleni val, 2020).

Slika 5: Juta (<https://tekigvel.rs/juta/>).

- ✓ **Papir** je material, ki je biorazgradljiv in omogoča ustvarjanje kostumov, ki se enostavno reciklirajo. Na primer klobuki ali maske so lahko del kostuma, ki se po uporabi preprosto reciklira (Fashion Revolution, 2020).
- ✓ **Volna** je naravni material, ki je trajen, biorazgradljiv in je primeren za izdelavo kostumov, kot so plašči, kape in drugi kosi oblačil (Zeleni val, 2020).
- ✓ **File** je naravni material, pridobljen iz volnenih vlaken, ki se z vlaženjem in pritiskom spremenijo v gosto, trdno tkanino. Uporablja se za izdelavo oblačil, dodatkov in kostumov, ker je trpežen, prilagodljiv in topel. Je biorazgradljiv in okolju prijazen, saj ne vsebuje sintetičnih kemikalij (Zeleni val, 2020).

Slika 6: File (<https://www.ursanina.si/volneni-filc-5-mm>).

2) Analiza vpliva uporabe naravnih materialov na okolijski vpliv pustnih kostumov.

Proučile smo, kako uporaba naravnih materialov pomaga zmanjšati vpliv pustnih kostumov na okolje, vključno z manjšo količino odpadkov in bolj prijazno za naravo.

Vsekakor uporaba naravnih materialov v pustnih kostumih prispeva k zmanjšanju onesnaževanja okolja.

3) Kako ozaveščanje o naravnih materialih vpliva na širšo skupnost.

Proučile smo, kako ozaveščanje o uporabi naravnih materialov vpliva na širšo skupnost in s tem spodbudi navade ter poveča odgovornost do okolja.

Načrtovanje raziskave: Za dosego teh ciljev smo v raziskavi uporabile različne metode, kot so analiza literature, izdelava ankete, praktična izdelava kostumov in analiza rezultatov.

Najprej smo definirale raziskovalni problem in cilje, ki smo jih želele doseči. Načrtovanje je vključevalo izbiro raziskovalnih metod, kot so analiza literature, anketa ter praktična izdelava kostuma.

A. Analiza literature:

Najprej smo se lotile pregleda raziskav, študij in člankov, v katerih so že opisovali vpliv različnih materialov na okolje in uporabo naravnih materialov v modi. Preverile smo, ali obstajajo podobne raziskave, da bi bolje razumele, kakšen vpliv ima izbira materialov na okolje.

B. Izdelava ankete:

Sestavile smo anketo, ki je preučevala navade ljudi pri izbiri materialov za pustne kostume. Vprašanja so se nanašala na uporabo naravnih materialov, prednosti ekoloških materialov ter pripravljenost na prehod k čistejšemu okolju. Anketni vprašalnik je vseboval 12 vprašanj, na katere je odgovarjala različna populacija.

C. Izdelava pustnega kostuma:

Kot praktični del naše raziskave smo izdelale pustni kostum iz naravnega materiala – recikliranega kartona, da bi prikazale, kako kreativni in tudi okolju prijazni so lahko kostumi, izdelani iz teh materialov.

Materiali:

Naravni materiali za kostume: reciklirani papir, karton, bombaž, lan, juta itd.

Orodja za izdelavo kostumov: škarje, lepilo, barve, markerji.

Zbiranje podatkov: anketni vprašalniki, računalnik za analizo odgovorov v 1ka.

D. Analiza rezultatov:

Po anketi in izdelavi kostuma smo analizirale rezultate, preverile podobne projekte na to temo in primerjale naše ugotovitve z obstoječo literaturo.

Čas raziskovanja:

- Iskanje literature in pregled: 1 teden.
- Izdelava ankete in zbiranje odgovorov: 2 tedna.
- Izdelava pustnega kostuma: 4 dni.
- Analiza rezultatov in pisanje poročila: 1 teden.

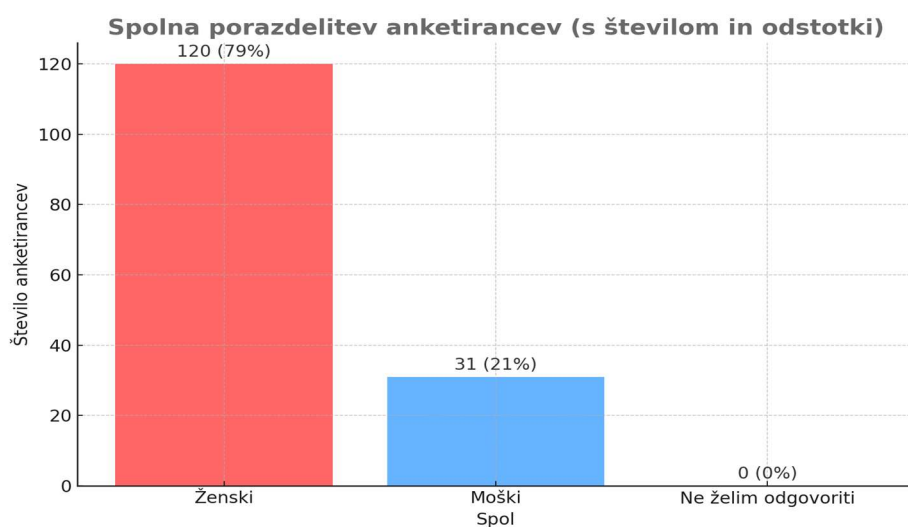
S to nalogo smo želele pokazati, kako uporaba naravnih materialov v pustnih kostumih prispeva k večji trajnosti in manjši škodi okolju. Raziskava je vključevala tako teoretični del kot tudi praktični del z izdelavo kostuma, kar pomaga lažje razumeti vpliv na okolje. Naša raziskava je pokazala, da so naravni materiali boljši za okolje kot sintetični in da bi njihova širša uporaba pomagala zmanjšati škodljive vplive na naravo ter spodbujala trajnostne navade v družbi.

4 REZULTATI

4.1 REZULTATI ANKETE

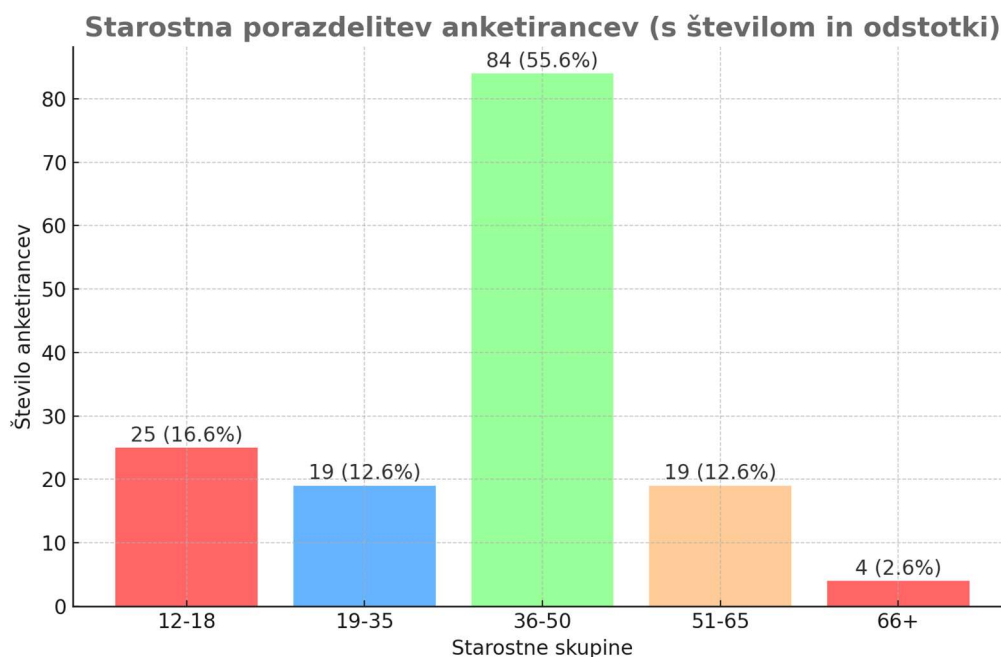
V okviru raziskave pustni kostumi za boljši svet je bilo rešenih 180 anket, od teh je bilo 29 neveljavnih in smo jih izločile. Skupaj je bilo obdelanih 151 veljavnih vprašalnikov. Namen ankete je bil preučiti, kako različni materiali vplivajo na okolje pri ustvarjanju pustnih kostumov in kako ljudje izbirajo materiale glede na okolje.

Med anketiranci so prevladovale ženske 120 (79 %), moških je bilo 31 (21 %).

Graf 1: Spol anketirancev.

Večina anketirancev spada v starostno skupino od 36 do 50 let (56 %), sledijo mladostniki in mladi (17 % v starostni skupini 12–18 let), medtem ko so bili starejši (51–65 let) in najstarejši (66+) prisotni v manjšem številu.

Graf 2: Starostna porazdelitev.

Kar 51 % vprašanih praznuje pust vsako leto, 37 % občasno, 10 % redko in 2 % nikoli. Pri izbiri materialov za pustne kostume najpogosteje uporabljajo sintetične materiale, saj jih je ta odgovor izbralo 60 %, medtem ko 45 % anketirancev uporablja reciklirane materiale in 26 % naravne materiale.

Pri vprašanju o pogostosti uporabe naravnih materialov je 23 % anketirancev odgovorilo, da jih uporabljajo redno, 59 % občasno, 18% pa nikoli. Uporaba naravnih materialov je manj pogosta, vendar še vedno prisotna.

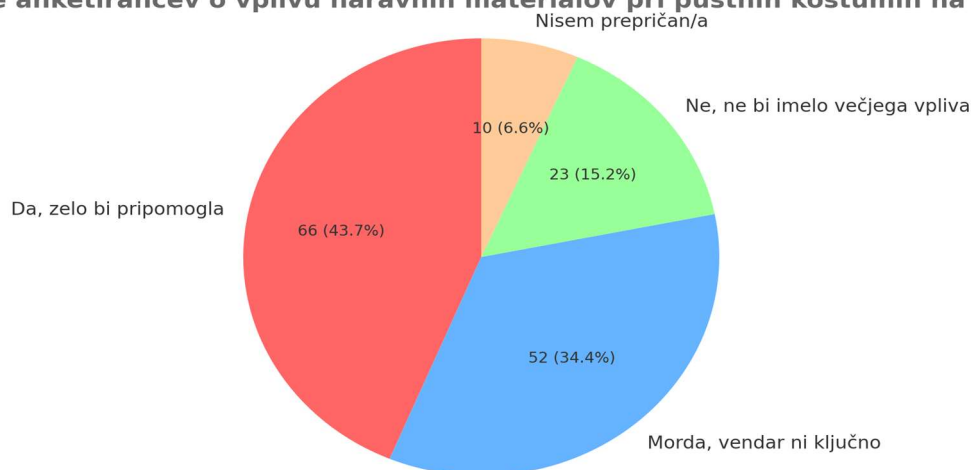
Glede na različne naravne materiale je najpogosteje uporabljen bombaž (70 %), sledijo papir (40 %), volna (33 %) in filc (33 %). Redkeje uporabljeni so juta (20 %), lan (13 %) in drugi materiali.

Pri izbiri materiala za pustne kostume so anketiranci kot ključne dejavnike najpogosteje označili ceno (61 %), udobje (60 %) in estetski videz (42 %), pri čemer je trajnostni vidik – prijaznost okolju – izbralo le 19 % anketirancev.

Na vprašanje *Ali menite, da bi uporaba naravnih materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov pripomogla k zmanjšanju negativnega vpliva na okolje?* je 44 % vprašanih

odgovorilo pritrdilno, medtem ko 34 % anketiranih meni, da bi uporaba naravnih materialov imela le nekaj vpliva. 15 % jih je menilo, da uporaba naravnih materialov ne bi imela večjega vpliva na okolje.

Mnenje anketirancev o vplivu naravnih materialov pri pustnih kostumih na okolje

Graf 3: Uporaba naravnih materialov pripomore k zmanjšanju onesnaženja okolja.

67 % anketirancev je odgovorilo, da bi v prihodnosti raje uporabljali naravne materiale, če bi vedeli, da so bolj prijazni do okolja, kar kaže na pozitivnost in pripravljenost za ohranjanje čistejšega okolja v prihodnosti.

Pri vprašanju, kako bi se počutili, če bi morali ustvariti pustni kostum iz naravnih materialov, je 59 % anketirancev izrazilo navdušenje, da bi to preizkusili. Medtem ko 28 % vprašanih meni, da bi bilo težko najti primerne materiale. Samo 1 % anketirancev bi raje izbral sintetične materiale.

Pri vprašanju *Ali bi morali ljudje bolj zavestno izbirati trajnostne materiale za pustne kostume?* jih je 56 % menilo, da je to pomembno za zaščito okolja, 34 % pa, da ni najpomembnejša stvar. 8 % jih meni, da pustni kostumi nimajo velikega vpliva na okolje.

Tabela 1: Mnenje o trajnostnih materialih pri pustnih kostumih.

Odgovor	Število anketirancev	Odstotek (%)
Da, pomembno je za zaščito okolja	84	56
Morda, vendar ni najpomembnejša stvar	51	34
Ne, pustni kostumi nimajo velikega vpliva	12	8
Nisem prepričan/a	4	3

Na vprašanje, kako pogosto menijo, da bi lahko ljudje uporabili naravne materiale v vsakdanjih oblačilih in kostumih, je 66 % anketirancev odgovorilo, da pogosto, 25 % občasno, 9 % redko in 1 % nikoli.

4.2 REZULTATI HIPOTEZ

Hipoteza 1: Pustni kostumi, narejeni iz naravnih materialov, povzročajo manj odpadkov in so ekološko bolj sprejemljivi kot tisti, narejeni iz sintetičnih materialov.

Na podlagi podatkov iz ankete lahko delno potrdimo Hipotezo 1. Večina anketirancev sicer še vedno uporablja sintetične materiale (60 %), vendar kar 67 % vprašanih izraža pripravljenost, da bi v prihodnosti izbirali naravne materiale, če bi vedeli, da so okolju bolj prijazni.

Poleg tega kar 44 % anketirancev meni, da bi uporaba naravnih materialov pripomogla k zmanjšanju negativnega vpliva na okolje, dodatnih 34 % pa, da bi bil vpliv vsaj delno pozitiven. To kaže na splošno prepoznavanje ekološke prednosti naravnih materialov.

Tudi naravni materiali, ki jih anketiranci omenjajo – bombaž, volna, papir, juta – so biološko razgradljivi in okolju prijaznejši, saj povzročajo manj odpadkov kot umetne tkanine, ki pogosto vsebujejo plastiko in se težko razgradijo.

Zato lahko sklepamo, da pustni kostumi iz naravnih materialov so ekološko bolj sprejemljivi. Čeprav še niso prevladujoči, je prisotna pozitivna naravnost k spremembam v to smer.

Hipoteza 2: Uporaba naravnih materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov spodbuja ozaveščenost o trajnostnem življenju.

Na podlagi zbranih podatkov lahko potrdimo Hipotezo 2. Rezultati ankete kažejo, da uporaba naravnih materialov pozitivno vpliva na ozaveščenost ljudi o trajnostnem načinu življenja.

Kar 67 % vprašanih bi se v prihodnosti raje odločilo za naravne materiale, če bi vedeli, da so okolju prijaznejši. Poleg tega je 59 % anketirancev izrazilo navdušenje, da bi ustvarili kostum iz naravnih materialov, kar kaže na odprtost za bolj trajnostne pristope.

Večina anketiranih se zaveda pomena odgovorne izbire materialov: 56 % jih meni, da je trajnost pri izbiri pustnih kostumov pomembna za zaščito okolja, dodatnih 34 % pa, da je sicer pomembna, a ne ključna. Tudi prepričanje, da je možno pogosteje uporabljati naravne materiale (66 %), kaže na rastočo okoljsko ozaveščenost.

Ti rezultati dokazujejo, da uporaba naravnih materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov ni le ekološka izbira, temveč tudi orodje za spodbujanje trajnostnega razmišljanja.

Hipoteza 3: Kostumi iz naravnih materialov so lahko prav tako kreativni in privlačni kot tisti iz umetnih materialov.

Podatki kažejo, da večina vprašanih ne vidi naravnih materialov kot oviro za ustvarjalnost. Kar 59 % vprašanih je izrazilo navdušenje, da bi ustvarili kostum iz naravnih materialov, kar kaže na pozitiven odnos do njihove ustvarjalne uporabe.

Dejstvo, da je samo 1 % vprašanih izrecno izbral sintetične materiale, potrjuje, da večina ljudi verjame, da so tudi naravni materiali estetsko in kreativno primerni za izdelavo kostumov.

Poleg tega so materiali, ki jih ljudje že uporabljajo – kot so bombaž, volna, papir in filc – zelo prilagodljivi in ustvarjalni, kar pomeni, da se z naravnimi materiali lahko doseže privlačen in zanimiv videz kostuma.

5 DISKUSIJA

V naši raziskavi smo preučevali uporabo naravnih materialov pri izdelavi pustnih kostumov, s ciljem zmanjšanja negativnega vpliva na okolje in spodbujanja trajnostnega življenjskega sloga. Pustni kostumi so del slovenske kulturne dediščine, vendar se je z vstopom sintetičnih materialov njihova izdelava spremenila, kar je privedlo do povečanja okoljskih težav, kot so onesnaževanje in večji količini odpadkov. Sintetični materiali, kot sta plastika in poliester, se ne razgradijo hitro, kar pomeni dolgoročno škodo za naravo. Naša raziskava je pokazala, da so ljudje vse bolj zavedni teh težav in pripravljeni sprejeti spremembe, če bi poznali prednosti naravnih materialov.

Rezultati ankete so pokazali, da kljub temu, da je uporaba sintetičnih materialov še vedno prevladujoča, obstaja rastjo interesa za naravne alternative. 67 % vprašanih je izrazilo pripravljenost, da bi v prihodnosti uporabili naravne materiale, če bi vedeli, da so okolju prijaznejši. Ta podatek dokazuje, da je ozaveščenost o trajnosti v porastu, vendar še vedno ni dovolj široka, da bi naravni materiali postali dominantni v izdelavi pustnih kostumov. Kljub temu, da so sintetični materiali cenejši in dostopnejši, anketiranci prepoznavajo, da so naravni materiali boljši za okolje, kar je ključno za prehod na bolj trajnostne prakse v prihodnosti.

Pri ustvarjanju pustnega kostuma iz recikliranega kartona smo želeli pokazati, da so naravni materiali lahko prav tako kreativni in estetsko privlačni kot sintetični. Kostum, ki smo ga ustvarili, ni bil le okolju prijazen, temveč tudi vizualno privlačen, kar dokazuje, da naravni materiali niso omejitev, temveč lahko odpirajo nove možnosti za ustvarjalnost. S tem smo želeli spodbuditi druge, da razmislijo o uporabi naravnih materialov pri svojih kostumih, saj to ni le koristen prispevek k varovanju okolja, temveč tudi zabaven in ustvarjalen postopek.

Eden od glavnih izzivov, s katerim smo se soočili, je bila omejena dostopnost naravnih materialov v primerjavi z umetnimi. Kljub rastočemu zanimanju za okolju prijazne alternative so naravni materiali včasih dražji in težje dostopni, kar lahko predstavlja oviro pri njihovi širši uporabi. Poleg tega je bila raziskava omejena na en material (reciklirani

karton), kar bi lahko omejilo razumevanje vseh možnosti, ki jih ponujajo drugi naravni materiali, kot so juta, lan, bombaž in papir. V prihodnje bi bilo smiselno razširiti raziskavo in preizkusiti več različnih materialov

Slika 7: Pustni kostum barvice; Monika, Jona in Neža (foto: S. Zupanc).

Pri raziskavi smo naletele tudi na nekaj težav. Ena največjih omejitev je bila, da smo se pri izdelavi našega pustnega kostuma osredotočile le na en material – reciklirani karton. To nas je omejilo in nam ni omogočilo, da bi raziskale vse možnosti, ki jih ponujajo drugi naravni materiali. Če bi želele raziskavo še bolj poglobiti, bi lahko preizkusile tudi druge naravne materiale, kot so juta, lan, papir ali filc. Vsak od teh materialov ponuja različne prednosti, ki bi jih bilo zanimivo raziskati. Prav tako smo ugotovile, da dostopnost teh materialov še vedno ni tako enostavna kot pri sintetičnih, saj so naravni materiali včasih dražji in težje dostopni. Pomembno je tudi, da razumemo, da so pri anketah in raziskavah vedno prisotne omejitve, saj odgovori anketirancev temeljijo na njihovih željah in mnenjih, ne pa nujno na njihovem dejanskem ravnanju. Mnogi ljudje, ki v anketi obljubijo, da bodo uporabljali naravne materiale, se v resnici ne odločijo tako, ko pride do dejanske izbire. Zato je treba pri takšnih raziskavah upoštevati, da odgovori ne odražajo vedno resničnega vedenja.

6 ZAKLJUČEK

Naša raziskava je pokazala, da so naravni materiali, kot so reciklirani karton, bombaž, juta, lan in papir, enako kreativni in privlačni kot sintetični materiali, vendar so hkrati veliko bolj prijazni do okolja. Rezultati ankete so pokazali, da večina ljudi prepozna ekološke prednosti naravnih materialov in je pripravljena v prihodnosti uporabiti te materiale, če so dostopni in privlačni. Kljub temu pa so sintetični materiali še vedno prevladujoči zaradi svoje dostopnosti in nižje cene.

Z izdelavo pustnega kostuma iz recikliranega kartona smo želeli dokazati, da naravni materiali omogočajo enako ustvarjalnost in estetski učinek kot sintetični materiali, pri čemer pa so ekološke koristi nedvomne. Takšni kostumi ne le da zmanjšujejo količino odpadkov, ampak tudi prispevajo k večji ozaveščenosti o trajnostnem življenjskem slogu.

Za prihodnost priporočamo širjenje ozaveščenosti o prednostih naravnih materialov, zlasti med mladimi. Delavnice v šolah, kjer bi učenci ustvarjali pustne kostume iz naravnih materialov, bi lahko pozitivno vplivale na prihodnje generacije, saj bi otroci že od malih nog razumeli pomen okolju prijaznih materialov. Pomembno je, da spodbujamo trajnostno razmišljanje in ravnanje v vsakodnevnem življenju, saj so majhne spremembe lahko ključne za boljši svet.

7 POVZETEK

V zadnjih letih se vse bolj zavedamo vpliva sintetičnih materialov na okolje, kar vključuje tudi tradicionalne pustne kostume, ki so običajno izdelani iz umetnih materialov, kot so plastika in poliester. Pustni kostumi so pomemben del slovenske kulturne dediščine, vendar pa se zaradi nebiološke razgradnje teh materialov ustvarjajo dolgotrajni okoljski problemi, kot so onesnaženje in povečanje količine odpadkov. V tem kontekstu raziskava preučuje možnosti uporabe naravnih materialov pri izdelavi pustnih kostumov kot trajnostne alternative, ki bi zmanjšale vpliv na okolje.

Hipoteze, postavljene v raziskavi, so bile naslednje:

- Pustni kostumi, narejeni iz naravnih materialov, povzročajo manj odpadkov in so ekološko bolj sprejemljivi kot tisti iz sintetičnih materialov.
- Uporaba naravnih materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov spodbuja ozaveščenost o trajnostnem življenju.
- Kostumi iz naravnih materialov so lahko prav tako kreativni in privlačni kot tisti iz sintetičnih materialov.

Raziskava se je osredotočila na analizo uporabe naravnih materialov, kot so recikrirani papir, bombaž, juta in filc, pri ustvarjanju pustnih kostumov. Z raziskavo smo želeli preveriti, ali je mogoče ustvariti kostume, ki so ne le okolju prijazni, ampak tudi estetsko privlačni. V raziskavi smo izvedli anketo, ki je analizirala navade in mnenja ljudi glede uporabe materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov. Ugotovitve ankete so pokazale, da ljudje pogosto uporabljajo sintetične materiale, vendar so pripravljene preiti na naravne materiale, če bi vedeli, da so bolj ekološki. Preko 60 % anketirancev je izrazilo pripravljenost za izbiro naravnih materialov v prihodnosti, če bi bila ta bolj dostopna in cenovno ugodna.

Eden od ključnih ciljev raziskave je bil tudi preizkus, ali so kostumi iz naravnih materialov lahko enako kreativni in privlačni kot sintetični. Naša ekipa je ustvarila pustni kostum v obliki barvic iz recikliranega kartona, kar je pokazalo, da naravni materiali omogočajo kreativno izražanje in estetsko privlačne izdelke. Kostum je bil barvit in igriv, kar dokazuje, da naravni materiali niso le okolju prijazni, ampak tudi vizualno privlačni.

Rezultati raziskave potrjujejo vse tri postavljene hipoteze. Ljudje so pripravljene uporabljati naravne materiale, če so ti dostopni, cenovno ugodni in enako praktični kot sintetični materiali. Uporaba naravnih materialov zmanjša negativne vplive na okolje in povečuje ozaveščenost o trajnostnem načinu življenja. Poleg tega lahko kostumi iz naravnih materialov ostanejo enako kreativni in estetsko privlačni kot tisti iz sintetičnih materialov, vendar brez negativnega vpliva na okolje.

Čeprav je še vedno prisotna uporaba sintetičnih materialov zaradi njihove cene in dostopnosti, raziskava kaže, da se ljudje zavedajo ekoloških prednosti naravnih materialov. Za prihodnost bi bilo smiselno še naprej spodbujati uporabo naravnih materialov, predvsem skozi ozaveščanje v šolah in na družbenih omrežjih, saj bi to pripomoglo k širjenju okolju prijaznih praks.

Z našim raziskovalnim projektom smo želeli pokazati, da so naravni materiali lahko enako funkcionalni in estetski kot sintetični, hkrati pa prispevajo k zmanjšanju okoljske škode in spodbujajo trajnostno ravnanje. Upamo, da bomo z našim delom prispevali k večji ozaveščenosti in sprejemanju naravnih materialov v prihodnosti, kar bi pripomoglo k bolj trajnostnemu in ekološkemu svetu.

8 SUMMARY

In recent years, there has been increasing awareness of the environmental impact of synthetic materials, including traditional carnival costumes, which are typically made from artificial materials such as plastic and polyester. Carnival costumes are an important part of Slovenian cultural heritage; however, the non-biodegradable nature of these materials results in long-term environmental issues such as pollution and an increase in waste. In this context, the research explores the potential of using natural materials in the production of carnival costumes as a sustainable alternative to reduce environmental impact.

The hypotheses posed in the study were as follows:

- Carnival costumes made from natural materials produce less waste and are more ecologically acceptable compared to those made from synthetic materials.
- The use of natural materials in the creation of carnival costumes promotes awareness of sustainable living.
- Costumes made from natural materials can be as creative and attractive as those made from synthetic materials.

The study focused on the analysis of using natural materials, such as recycled paper, cotton, jute, and felt, in the creation of carnival costumes. The aim was to examine whether it is possible to create costumes that are not only environmentally friendly but also aesthetically appealing. A survey was conducted to analyze people's habits and opinions regarding the use of materials in creating carnival costumes. The results showed that people often use synthetic materials, but they are willing to switch to natural materials if they are more environmentally friendly. Over 60% of the respondents expressed a willingness to choose natural materials in the future if they were more accessible and affordable.

Another key goal of the research was to test whether costumes made from natural materials can be as creative and attractive as synthetic ones. Our team created a carnival costume in the shape of crayons made from recycled cardboard, demonstrating that natural materials allow for creative expression and aesthetically appealing products. The

costume was colorful and playful, proving that natural materials can be both environmentally friendly and visually attractive.

The results of the study confirm all three hypotheses. People are willing to use natural materials if they are accessible, affordable, and as practical as synthetic materials. The use of natural materials reduces the negative environmental impact and raises awareness of sustainable living. Furthermore, costumes made from natural materials can remain equally creative and aesthetically appealing as those made from synthetic materials, but without the negative environmental effects.

Although synthetic materials are still commonly used due to their cost and availability, the study shows that people are increasingly aware of the ecological benefits of natural materials. Moving forward, it would be beneficial to continue promoting the use of natural materials, especially through awareness-raising efforts in schools and on social media, as this could contribute to the wider adoption of environmentally friendly practices.

With this research project, we aimed to demonstrate that natural materials can be as functional and aesthetically pleasing as synthetic ones, while contributing to the reduction of environmental harm and promoting sustainable behavior. We hope that our work will help raise awareness and encourage the adoption of natural materials in the future, which would contribute to a more sustainable and eco-friendly world.

9 VIRI IN LITERATURA

1. Mariborinfo. (2021, 12. februar). V Sloveniji s pustom zimo preganjamo že od 17. stoletja, pa veste, kakšni so bili običaji nekoč? <https://mariborinfo.com/novica/slovenija/v-sloveniji-s-pustom-zimo-preganjamo-ze-od-17-stoletja-pa-veste-kaksni-so-bili>
2. RTV Slovenija. (2021, 12. februar). Pustni običaji v Sloveniji. RTV SLO. <https://www.rtvlo.si/enostavno/zanimivosti/pustni-obicaji-v-sloveniji/569302>
3. Slovenec. (2018, 7. februar). Slovenski ljudski običaj: Pustovanje. <https://www.slovenec.org/2018/02/07/slovenski-ljudski-obicaj-pustovanje/>
4. Slovenska turistična organizacija. (n.d.). Pust, pust, krivih ust. I Feel Slovenia. <https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/pust-pust-krivih-ust>
5. Tednik Svet24. (2020, 25. februar). Pustne maske so bile včasih skromnejše. <https://tednik.svet24.si/druzba/tednik/38123-pustne-maske-so-bile-vcasih-skromnejse>
6. Dopolni, ko imaš več podatkov:
7. Fashion Revolution. (2020). [Naslov članka o recikliranju papirja v kostumih]. [https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])
8. Izo, T. (2020). [Naslov članka o recikliranih materialih v modi]. [https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])
9. Koroški pokrajinski muzej. (2022). [Naslov razstave ali publikacije]. [https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])
10. Rehar, I. (2020). [Naslov članka ali knjige]. [Založba]. [https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])
11. Slovensko društvo za trajnostni razvoj. (2020). [Naslov poročila o trajnostnem bombažu]. [https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])

12. Sokolov, A., & Kovačič, B. (2019). [Naslov članka]. [Ime revije], letnik, [strani].
[https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])
13. Zajc, P., & Petek, M. (2021). [Naslov raziskave ali članka]. [Ime revije], letnik, [strani]. [https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])
14. Zeleni val. (2020). [Naslov članka ali poročila]. [https://\[vstavi-url\]](https://[vstavi-url])

ZAHVALA

Spoštovana mentorica, zahvaljujemo se vam za vso pomoč in usmerjanje na naši poti. Hvala, da ste nas pripeljali do cilja. Zelo smo vam hvaležne tudi za vse ure pomoči in potrpljenja, ki ste jih vložili v nas. Prav tako se želimo zahvaliti našim družinam za vso podporo in pomoč, ki smo jo prejele.

Iskrena hvala vsem!

1. PRILOGA

Anketa/vprašalnik: Pustni kostumi in trajnostni materiali

Demografska vprašanja

1. **Starost:**

- 12–18 let
- 19–35 let
- 36–50 let
- 51–65 let
- 66+

2. **Spol:**

- Moški
- Ženski
- Ne želim odgovoriti

3. **Ali običajno praznujete pust?**

- Da, vsako leto
  - Da, občasno
  - Ne, redko
  - Nikoli
-

Vprašanja o uporabi pustnih kostumov:

4. **Kaj običajno uporabljate za svoj pustni kostum? (označite vse, kar velja)**

- Sintetični materiali (plastika, poliester, umetni materiali)
- Naravni materiali (bombaž, juta, papir)
- Reciklirani materiali (stari kosi oblačil, karton)
- Ne uporabljam kostuma

5. **Kako pogosto uporabljate naravne materiale pri ustvarjanju pustnih kostumov?**
- Redno
  - Občasno
  - Nikoli
6. **Če uporabljate naravne materiale, katere najpogosteje uporabite? (označite vse, kar velja)**
- Bombaž
  - Juta
  - Papir
  - Volna
  - Filc
  - Lan
  - Drugi (prosimo, navedite)
7. **Kateri so ključni dejavniki, na podlagi katerih izberete material za pustni kostum? (izberite najboljše odgovore)**
- Cena
  - Udobje
  - Estetski videz
  - Dostopnost materialov
  - Enostavnost vzdrževanja
  - Funkcionalnost
  - Trajnostni vidik (okolju prijazno)
-

Vprašanja o trajnosti in naravnih materialih:

8. **Ali menite, da bi uporaba naravnih materialov pri ustvarjanju pustnih kostumov pripomogla k zmanjšanju negativnega okoljskega odtisa?**
- Da, zelo bi pripomogla
  - Morda, vendar ni ključnega pomena

- Ne, ne bi imelo večjega vpliva
  - Nisem prepričan/a
9. **Ali ste pripravljeni v prihodnosti več uporabljati naravne materiale za pustne kostume, če bi vedeli, da so bolj prijazni do okolja?**
- Da, gotovo
  - Morda, vendar potrebujem več informacij
  - Ne, saj raje uporabljam sintetične materiale
  - Nisem prepričan/a
10. **Kako bi se počutili, če bi morali ustvariti pustni kostum iz naravnih materialov?**
- Zelo navdušen/a, rad/a bi to preizkusil/a
  - Mogoče, vendar bi bilo težko najti primerne materiale
  - Nisem prepričan/a, če bi bil/a zadovoljen/a z rezultatom
  - Ne, raje uporabljam sintetične materiale
11. **Ali menite, da bi morali ljudje bolj zavestno izbirati trajnostne materiale za pustne kostume?**
- Da, pomembno je za zaščito okolja
  - Morda, vendar ni najpomembnejša stvar
  - Ne, pustni kostumi nimajo velikega vpliva na okolje
  - Nisem prepričan/a
-

Zaključno vprašanje:

12. **Kako pogosto menite, da bi lahko ljudje uporabili naravne materiale v svojih vsakodnevnih oblačilih in kostumih?**
- Pogosto
  - Občasno
  - Redko
  - Nikoli